

द्वितीय श्रमांक

बाबलाही पीठपण सभ्यते
दीर्घाई संख्याप महजन शेतकी प्रशान
कल्याण या पीठपण ११ ४ २०

बालेचे नाव : मोनुबाई संधाराम महाजन शेतकी प्रशान
मांडवगण

विद्यार्थीनीचे नाव : हजारे ऐवर्था हरिभाऊ [१० वी]

विद्यार्थीनीचे नाव : दुतारे श्रुतीका भाठीक [१० वी]

तुफडी : ब

कलर चाँक

* BIS प्रमाणपत्र मानके कोणत्या अडुसाठी *

१) सजावट करणा-या अडुसाठी.

२) संधारामहये चमकणारे अडु.

३) IS 105, 44 : 1992 शैक्षणिक संस्थांसहये वापरले जाणारे अडु.

✓ ४) IS 13630 : 1993 - कला आणि हस्तकलेच्या क्षेत्रात वापरल्या जाणा-या रंगीत अडुसाठी.

* BIS प्रमाणपत्र रंगीत अडुसाठी का आवश्यक असते.

१) गुणवत्ता व सुरक्षेची चाचणी करण्यासाठी.

✓ २) भारतीय प्रक्रियेने मान्यतेसाठी.

३) उत्पादन प्रक्रियेचे सुलयांकन करण्यासाठी.

४) पॅकींग आणि लेबलिंगसाठी.

B15 पुमाणपत्राचे कागदे *

- 1) वस्तुची विबलमनिशता ताहविण्यासाठी
 - 2) गाहकाच्या सुरक्षिततेसाठी.
 - 3) निशमित गरजांच्या पुरततेसाठी.
- * रगीत अडु बनवण्याची प्रक्रियेसाठी कोणकोणते अरजेचे असतात.

- 1) रंगद्रव्य, वार्डर
- 2) फिलर
- 3) पानी
- 4) पाण्याचे गुणधर्म टिकावेण्यासाठी पदार्थ.

* ककर चॉक निर्मितीचे प्रकार *

- 1) पारंपारिक पद्धतीने निर्मिती केली जाते.
- 2) मशीनमाधारीत निर्मिती केली जाते.
- 3) भौद्योगिक पुमाणाद्वारेसुद्धा निर्मिती केली जाते.

* रगीत अडुचे विविध प्रकार *

- 1) वयानुसार
- 1) वॉशबक चॉकस
- 2) कथान मुलांचे अडु
- 3) विद्याथ्यांचे अडु
- 4) कलाकारांचे अडु

हेतुनुसार प्रकार

कला व्यवसायासाठी

२) शैक्षणिक अडु [वगति उपयोगी]

३) व्यावसायिक

४) सजावटीचे अडु [कला व नक्षीकाम]

३) रंगानुसार प्रकार / अडु

१) प्राथमिक रंगाचे अडु

२) तैसर्गिक रंगाचा वापर केलेले अडु

३) छायासिद्धीत अडु

४) चमकणारे अडु

* रंगीत अडुचा शैक्षणिक क्षेत्रासह्ये उपयोग *

१) वगति शैक्षणिक साहित्य म्हणून उपयोग केला जातो.

२) विद्यार्थ्यांच्या पुकल्यासाठी उपयोग केला जातो.

३) रंगांची ओळख करण्यासाठी.

४) तक्ते आणि पोस्टर करण्यासाठी.

* रंगीत अडुची आस वैबिष्ये *

१) चमक दाखणारे

2) चंद्रमणीय गुणधर्म असतारे छंद

3) रंग बदलणारे छंद

4) धातुमिडीत छंद

5) फोडू राकणारे छंद

* रंगीत अडुचे उपयोग *

1) चित्रकलेसाठी उपयोग केला जातो.

2) नक्षीकामासाठी उपयोग केला जातो.

3) कला आणि शिक्षणामध्ये उपयोग होतो.

4) कार्टून मध्ये उपयोग केला जातो.

* नक्षीकाम आणि सजावट *

1) भौतीवर चित्र रेखाटनासाठी

2) विविध प्रकारच्या सजावटीसाठी वापरले जातात.

3) छंदच्या ठोक्यासाठी

4) वर्गशिक्या आणि अंतर्गत सुरक्षीततेसाठी वापरले जातात.

5) समारंभ व विवाहाच्या सजावटीसाठी उपयोग केला जातो.

* अङ्क वापर करणारी क्षेत्रे *

1) शिक्षण

2) कला आणि नक्षीकाम

3) खास समारंभ

4) आरोग्य

5) मनोरंजन आणि पुनरनिर्मातीसाठी

* व्यावसायिक आणि औद्योगिक *

1) पदव्यासाठी

2) जाहिरातीसाठी

3) मार्केटिंगसाठी

✓ 4) वस्तुच्या वापर पदव्यानामध्ये

5) वस्तुपरीक पॅकेजिंगसाठी

* अङ्कचे फायदे *

1) सामाजिक कलांचे पदव्यान होते.

2) सामाजिक सहभाग वाढतो.

3) आर्थिक वाढ होते.

4) संस्कृतिक वाह होते.

5) कलात्मक वातावरण तयार होते.

* गुणवत्ता नियंत्रण *

1) रंगीत अडू घेताना अडू तपासून घ्यावा.

2) अडूची असुरक्षीतता.

3) टिकारूपणा असावा.

4) ताकदीपणा असावा.

* रंगीत अडूची गुणवत्ता वैशिष्ट्ये *

1) वैज्ञानिक हेतुसाठी उपयोग होतो.

2) सजावटीसाठी उपयोग होतो.

3) रंग असंगतीसाठी अडूचा वापर केला जातो.

4) आर्थिक उत्पादन म्हणून व्यवसाय केला जातो.

5) कलात्मक आणि संस्कृतिक वाढीला मदत होते.

* पॅकेजिंग आणि वितरण *

→ 1) वाॅक्स पिशव्या किंवा कॅन्टेनरमध्ये पॅक करा.

2) किरकोळ विक्रेते शाका किंवा कलाकारांना वितरण करा.

13

15

भारतीय मानक ब्यूरो

शाळेचे नाव : सोनीबाई संखाराम महाजन शेतकी प्रशाला,
मांडवठाठा.

विक्षाणींनीचे नाव : समृद्धी निलेश लोटके (एकी) ब
प्रतिष्ठा नामदेव शेटे (एकी) ब

Colour Chalk ✨ (कलर चॉक)

भारतातील काही वस्तूंना मानक प्रमाणापत्र आवश्यक असते. त्यातील एक उदाहरण म्हणजे कलर चॉक.

काही वस्तूंना प्रमाणापत्र अनिवार्य असते. परंतु सर्वच वस्तूंना प्रमाणापत्र आवश्यक असते असे नाही.

✧ BIS प्रमाण पत्र कोठल्या खडूंसोठी
सजावटीसोठी आवश्यक खडूंसोठी

✓ अंधारामध्ये चमकणार्या खडूंसोठी
सूगंधी खडूंसोठी

IS - 10544 (1992) शैक्षणिक संस्थांमध्ये उपयुक्त

✓ IS - 13630 (1993) कला आणि नक्षीकामासोठी उपयुक्त

• BIS प्रमाणपत्र का आवश्यक असेते ?

वस्तुच्या गुणवत्ता व सुरक्षता चाचणी साठी

भारतीय मानकांच्या मान्यतेसाठी

उत्पादन प्रक्रियेचे मुल्यांकन करण्यासाठी

✓ वस्तुची Packing आणि labeling साठी

• BIS प्रमाणपत्राचे फायदे .

वस्तुची विश्वसनीयता

ग्राहकांची सुरक्षा

नियमित गरजांच्या पूर्ततेसाठी

✓ बाजार मूल्य वृद्धिंगत करण्यासाठी

• रंगीत खडू बनवण्याची प्रक्रिया

रंगद्रव्य

बॉर्डर

फिलर

याणी

✓ पदार्थांची गुणवत्ता टिकवण्यासाठी जोडलेले पदार्थ

उत्पादन प्रक्रिया

रंगद्रव्याचे मिश्रण करून रंगनिर्मिती करणे

(Calcium Carbonate, Iron oxide, Titanium dioxide)

रंगद्रव्याचे बारीक पातडर माहुरे रूपांतर करणे

इच्छित रंग तयार करण्यासाठी रंगद्रव्य मिसळणे

बर्डर ची तयारी

बर्डर चा प्रकार निवडा. (गम, अर्बी, सेल्यूलोज)

द्रवण तयार करण्यासाठी बर्डर पाण्यात मिसळा

फिलर अॅडिशन

फिलर निवडा. (Calcium Carbonate, Silica)

रंगद्रव्य मिश्रणामाहुरे फिलर्स मिसळा.

ओले मिक्सींग

रंगद्रव्य

बर्डर

फिलर

इच्छित रंगांची सूसंगतेसाठी पाणी मिसळा.

• कलर गॉक निमीतीचे प्रकार

पारंपारीक
मशीन आधारित
औद्योगिकीक

• रंगीत खडूचे प्रकार

वरानुसार - वॉशेबल गॉक्स
लहान मुलांचे खडू
विद्यार्थ्यांचे खडू
कलाकारांचे खडू

• हेतूनुसार

कला व्यवसायासाठी
औद्योगिक कार्यासाठी
बाह्य कामांसाठी
खडूचे मॉडेल
सजावटीचे खडू

• रंगानुसार खडू

प्राथमिक रंगांचे खडू
द्व्युच्चमितीय खडू
मिश्र रंगांचे खडू
चमकणारे खडू
नैसर्गिक खडू

• रंगीत खडूंची खास वैशिष्ट्ये

अंधारामध्ये उमकठारे खडू

सूवांही खडू

खोडू शकठारे खडू

चूबकीरा गुठाद्यम असलेले खडू

रंग बदलठारे खडू

• रंगीत खडूचे उपयोग

रेखाटन आणि चित्रकलेमध्ये

कला प्रदर्शनामध्ये

कार्टून आणि मॅकेजिन्समध्ये

• नक्षीकाम आणि सजावट

झिंतीवर नक्षीकाम करण्यासाठी

विविध प्रकारच्या सजावटीसाठी

समारंभ आणि सजावटीसाठी

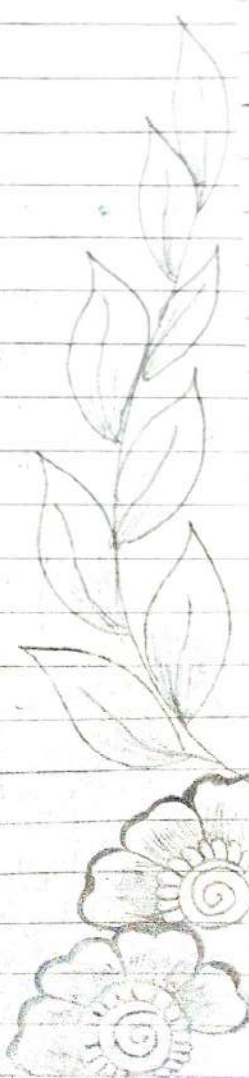
• व्यवसायीक उपयोग

जाहीरातीसाठी

प्रदर्शनासाठी

मार्केटींगसाठी

वस्तुवरील पॅकींगसाठी

Page No. _____
Date _____

राजेचे नाव _____
विद्यार्थी _____
विषय _____

- खडू वापर करणारी क्षेत्रे

कला
शिक्षण
जाहीरात
समारंभ
✓ आरोगरा
मतोरंजन

- खडूचे फायदे

सामाजिक सहभाग वाढतो.
सामाजिक कलेचे प्रदर्शन होते.
समाजाचा सहवास वाढतो.
✓ समाजात सांस्कृतिक कलेचे प्रदर्शन होते.

- जगातील प्रसिद्ध खडू प्रदर्शने

सारा कोटा (फ्लोरीडा अमेरिका)
फेस्टीवल ऑफ आर्ट (अमेरिका)
✓ कोरा कलरी (टेक्सास अमेरिका)
गॉक द ब्लॉक (अमेरिका)

13

15